

Gegants de la Roca

La Roca del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: La Roca del Vallès, 08430
Emplaçament: Cercavila pel nucli de la Roca del Vallès
Alçada: 120 m

Coordenades:

Latitud: 41.58945
Longitud: 2.32591
UTM Est (X): 443816
UTM Nord (Y): 4604414

Classificació

Número de fitxa: 08181-43
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estil / època: Popular
Segle: XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de La Roca del Vallès, Carrer de Catalunya, 18-24.
08430 La Roca del Vallès

Fitxes associades:

[El gegant de la Roca](#)

Autoria de la fitxa: Jacob Casquete Rodríguez
Data de registre de la fitxa: dt., 15/02/2011 - 01:00

Descripció

Els gegants són, des del punt de vista del folklore, unes figures de grans dimensions que representen nobles, reis o personatges amb indumentària tradicional que, al costat dels capgrossos, surten a ballar a les festes majors de molts pobles dels Països Catalans durant els cercaviles. En el cas de La Roca del Vallès, la tradició gegantera com element folklore i signe de identitat del poble hi és present gràcies a la Colla Gegantera que fou fundada el 1989 i és formada, primàriament per una digna dama i un fort guerrer: L'Emma i l'Odó. Odó és un fort i corpulent guerrer barbut. Porta un casc amb un petit cap d'àliga al centre i dues ales verticals al costat, d'on li surt una malla que li cobreix el coll. Vesteix de vermell amb un escut al pit amb les quatre barres i la creu de Sant Jordi que s'inspira en el de l'església parroquial. Va cenyit amb un cinturó i cobert amb una capa marró i va armat amb una espasa a una mà i una pavesina amb un escut a l'altra. Aquest gegant té un pes de 60 kg i una alçada de 4,05 m i és fabricat amb fibra de vidre. Emma és una noble dama rossa elegant i senzilla. Vesteix de blau amb una capa grana i llueix un collaret d'orna i sosté un pom de flors. Presenta un pes de 60 kg i una alçada de 3,95 m i també és fabricat amb fibra de vidre. Tots dos foren construïts el Sr. Antoni Mujal. Els gegants van ser presentats en públic el 9 de setembre de 1989, durant les festes majors els gegants van ser presentats en públic juntament amb quatre capgrossos: el frare rialler, la dama coqueta, el trobador engrescat, i la vella xerrameca. Anys més tard es varen construir més capgrossos (la princesa, el príncep, l'orellut i la iaia) a càrrec del Sr. Pipo Llobet i posteriorment un gegantó de nom Jofre, que ruixa a la gent amb aigua de la seva boca i que fou creat ver el 1996 pel Sr. Antoni Mujal. Cal mencionar que vers el 1994 aquests dos gegants escenificaren la seva cerimònia nupcial i que els seu afany de veure món els ha portat a llocs d'arreu del país i fins i tot als Països Baixos, on marxaren per celebrar el 25é aniversari de la creació de l'associació gegantera "Gigantius de Maastricht" (1969-1994).

Observacions:

Cal esmentar que la llegenda del Gegant de la Roca està lligada amb aquests personatges.

Història

L'origen del Gegants es remunta a la Baixa edat mitjana quan, en les "festes cortesanes de diferents països de l'Europa occidental es començà a adoptar el costum d'incorporar ninots antropomorfs fets de fusta i cartró de grans proporcions dissenyats per amagar un home al seu interior que, subjectant-los per l'armadura o cavallet de fusta, els feia dansar al so d'una melodia. Al segle XIV, els entremesos i les seves figures foren incorporats a la processó del Corpus potser per accentuar-ne el relleu. Als Països Catalans la tradició apareix documentada ja el 1424, a Barcelona, en relació amb la processó del Corpus (figures de David, Goliat i Sant Cristòfol), i aviat es difongué a València i a Mallorca. La figura femenina (geganta) aparegué en el segle XVI. A València, des del segle XVII, i a Catalunya, des del segle XIX, s'acompanyà dels capgrossos (cabets al País Valencià). Al segle XIX la tradició transcendí la festa del Corpus i es féu present a les festes majors i de carnaval. Després d'una llarga crisi durant la segona etapa del franquisme, la tradició es recuperà amb força a partir de la dècada de 1980. Es restauraren i reproduïren els vells gegants, se'n construïren de nous, es crearen colles i associacions i se celebraren trobades de gegants, que portaren les figures i els geganters més enllà de l'àmbit local. Aquests gegants contemporanis són fabricats de fibra de vidre i altres materials més lleugers que els tradicionals. Entre els constructors de gegants més reconeguts destaca Manel Casserres i Boix, que treballà a cavall del vell i del nou període que ha viscut la festa durant el segle XX. El 1984 es creà l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, que des de l'any següent designa anualment una Ciutat Gegantera de Catalunya i des de l'any 2000 organitza la Trobada Nacional de Capgrossos de Catalunya" (VIQUIPÈDIA n.d).

Bibliografia

ENCICLOPEDIA CATALANA ON-LINE (n. d.): L'enciclopèdia. Consultada el febrer de 2011.
LAGLERA, A. [et al.] (1998): Gegants del Vallès Oriental. Consell Comarcal del Vallès Oriental,
Barcelona.

